

Девадзе А.Х., к.е.н., професор
Батумський державний університет ім. Ш Руставелі (м. Батумі, Грузія)
Кордзаія І. А.,
доктор адміністративного бізнесу, асистент професора,
Батумський державний університет ім. Ш Руставелі (м. Батумі, Грузія)
Скриль В.В., к.е.н., доцент
Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка
(м. Полтава, Україна)

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ГРУЗІЇ

Грузія своїм геополітичним розташуванням і існуючими природними, історичними та культурними ресурсами володіє практично необмеженими ресурсами розвитку міжнародного туризму. У зв'язку з цим, обґрунтована об'єктивна необхідність сталого розвитку та ефективного використання туристичного ринку Грузії, що сприятиме подальшому розвитку міжнародного туризму країни в умовах глобалізації [1].

Саме тому, аналіз сучасного стану міжнародного туризму Грузії дасть можливість розробки комплексу заходів і практичних рекомендації для підвищення конкурентоспроможності туристичного ринку Грузії на світовому ринку міжнародних туристичних послуг [2,6].

Останнім часом в Грузії спостерігається бум міжнародного туризму: різко збільшилася кількість іноземних туристів і доходи від міжнародного туризму. За 2018 рік кількість міжнародних туристів склала 8 679 544 особи (у 2017 році 7 902 509 осіб, темп зростання 9,8%). Доходи від міжнародного туризму за 2018 рік склали 3 171 425 тис. дол. США (у 2017 році доходи склали 2 704 340 тис. дол. США, темп зростання склав 17,3%) [7].

В 2018 році найбільша кількість міжнародних туристів була із пострадянських країн та країн-сусідів, а саме з Азербайджану – 1 424 610 чол. (зростання у порівнянні з 2017 роком 10,8%), Росії – 1 404 757 чол. (зростання 23,8%), Вірменії – 1 268 886 чол. (зростання –18,2%), Туреччині –1 098 555 чол. (зростання 9,1%), України – 172 631 чол. (зростання – 21,8%) і т.д. Позитивна тенденція зберігається і з боку країн Євросоюзу: у 2018 році за приростом кількості іноземних туристів відзначилися об'єднане Королівство – 39,9%; Нідерланди – 31,1%; Іспанія – 28,9%; Литва – 31,7%; Франція – 29,6%; Німеччина – 25,7% та ін [7].

Варто також відзначити, що за попередніми даними питома вага доходів від міжнародного туризму становив 7,9% від ВВП Грузії за 2018 рік, а в обсязі експорту сервісу його питома вага склала 68,3%.

Щодо засобів розміщення, що функціонують на території Грузії, необхідно відзначити, що в базі національної адміністрації туризму зареєстровано 2039 засобів розміщення, з 85 707 спальними місцями. У 2018–2020 роках в Грузії всього планується будівництво 32 брендівих готелів з 7 926 спальними місцями, в тому числі в м. Тбілісі 14 одиниць (53,0%) з 4 200 спальними місцями, в Аджарської АР 12 (29,5%) з 2 396 місцями і ін. [5].

Згідно оперативних даних МВС Грузії, в 2018 році міжнародні туристи перетинали державний кордон країни різними видами транспорту: автомобільним транспортом 76%, авіаційним – 21%, залізничним – 2%, і морським транспортом всього 1%. Переважна більшість в'їзду міжнародних туристів автомобільним транспортом пояснюється тим, що серед них переважають туристи з сусідніх країн: Вірменії, Азербайджану, Туреччини, Росії, Ірану та ін., які завдяки територіальній близькості з Грузією і зручності пересування перевагу віддають автомобільного транспорту. Що ж стосується незначної питомої ваги

залізничного і морського транспорту, то необхідно відзначити, що в даний час залізничне сполучення Грузія має тільки з Вірменією і Азербайджаном, а морські пасажирські перевезення здійснюються тільки з морського порту м. Батумі за напрямками Сочі (Росія) і Одеса (Україна) і то в дуже малій кількості [8].

Згідно статистичних даних, проведених національною адміністрацією туризму, виявлено, що 52,3% від загальної кількості міжнародних візитів до Грузії, здійснені в Тбілісі і 29% в Батумі. З резидентів сусідніх країн туристи з Росії в середньому витрачають 1326 ларі на одну особу, з Туреччини – 923 ларі, Вірменії – 923 ларі, Азербайджану – 385 ларі.

Слід зазначити і ступінь задоволеності міжнародних візитерів, із загального числа міжнародних візитерів 34,1% міжнародних туристів були задоволені здійсненим візитом, 53,9% – дуже задоволені, а 1,5% – утрималися від відповіді. Загальний рівень задоволеності по п'яти бальній шкалі оцінки склав 4,4.

Разом з тим, слід зазначити, що, головна причина недостатнього використання туристичного потенціалу країни полягає в слабо розвинутій інфраструктурі туризму і попит на поїздки в Грузію зберігається головним чином завдяки дійсно унікальній природній і культурній спадщині [4].

Для участі Грузії в Глобальній туристичній політиці і досягнення світового рівня конкурентоспроможності туристичного ринку, на нашу думку, необхідне рішення наступних першочергових завдань:

- зростання державних і приватних інвестицій в сфері туризму;
- вдосконалення бізнес середовища з метою збільшення іноземних і місцевих інвестицій;
- за допомогою ефективного маркетингу та інформаційної компанії залучення візитерів з туристичних ринків з високою платоспроможністю;
- зростання конкурентоспроможності за допомогою пропозиції туристичного обслуговування на світовому рівні;
- повага, охорона і просування на світових туристичних ринках природної і культурної спадщини Грузії [5].

Для подальшого розвитку міжнародного туристичного ринку Грузії і вирішення вищезазначених завдань існує необхідність встановлення партнерських стосунків між державою, представниками туристичної індустрії, неурядовими організаціями та місцевим населенням, що буде сприяти різкому підвищенню пізнаваності Грузії на світовому туристичному ринку та підняття міжнародного туризму на якісно новий рівень.

Список використаних джерел

1. М.Б. Биржаков. Введение в туризм [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.studmed.ru/birzhakov-mb-vvedenie-v-turizm_46f45cc24e0.html
2. И.В. Зорин. Туризм как объект научного исследования [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://go.mail.ru/search?fm=1&q>
3. ე. ბარათაშვილი. ტურისტული რეგიონების კონკურენტუნარიანობის საკითხები. თბ., 2014.
4. ა. დევაძე. ტურიზმი საქართველოში: თანამედროვე მდგომარეობა, პრობლემები, პერსპექტივები. თბ., 2012.
5. ა.ბ. დევაძე. საქართველოს ტურისტული ინდუსტრიის კონკურენტუნარიანობის პრობლემები: გამოწვევები და შესაძლებლობები. XVII საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციის “ეროვნული ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობა“ მასალები. კიევი., 2017.
6. ლ. ყორღანაშვილი. საერთაშორისო ტურიზმი. თბ., 2009.
7. საქართველოს ტურიზმის სტატისტიკური მიმოხილვა. თბ., 2019.
8. საქართველოს შსს 2018 წლის ოპერატიული მონაცემები. თბ., 2019.